КОНТРОЛЬНЫЙ ЭКЗЕМПЛЯР

Масса х мехкашкари пролетареш, вышагIкхетаг!

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союза Коммунистическа партеЙ Нохч-ГIалгIай обласа Нохч-ГIалгIай АССР Лаккехьарча Советан Министрий Советен орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУВЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

№ 145 (4470). ЕРА, 7 декабрь, 1967 шу. Мах 2 пп.

ТАХАН НОМЕР ТIА:

ШЕРАГIА ЯРЖАШ ЛАТТ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ЯХЬ

ХЬАТIАДОАГIАЧА ШЕРА 500 ЭЗАР ТОНН ЯЛАТ ДАККХАРА ТIЕХЬА

РЕСПУБЛИКА КУЛЬТIРОСВЕТУЧРЕЖДЕНЕШКА

СОВГIАТАШ ДАЬКЪАЛА ХИЛДА ШУН!

☆ ☆

ПРОКУРАТУРА ОРГАНИЙ БОЛХЛОШТА РСФСР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТАШ ЯЛАРАХ ДОЛА

РСФСР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ

Социалистически законийстъ тIоаргIъеш дуккъаха шерашка толаме болх барах РСФСР Лаккехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лейла:

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР-е ГIОЛЛА

Лабастин Абой Идриса — автономии Республика прокурора заместителя.

Андрющенко Александр Андреевича — город Грозе Заводской районан прокурора.

РСФСР Лаккехьарча Совета Президиума председатель М. ЯСНОВ.

РСФСР Лаккехьарча Совета Президиума секретарь Х. НЕШКОВ.

Москва, 1967 шера 2 ноябрь.

РСФСР СУДЕБНИ ОРГАНИЙ БОЛХЛОШТА РСФСР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТАШ ЯЛАРАХ ДОЛА

РСФСР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ

Социалистически законийстъ тIоаргIъеш дуккъаха шерашка толаме болх барах РСФСР Лаккехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лейла:

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР-е ГIОЛЛА

Комаринный Василий Ивановича — автономии республика Лаккехьарча суда члена.

Яндиев Алсбика Махмада — город Грозе Октябрьскийн районо халкъа суда халкъа судхочоа.

РСФСР Лаккехьарча Совета Президиума председатель М. ЯСНОВ.

РСФСР Лаккехьарча Совета Президиума секретарь Х. НЕШКОВ.

Москва, 1967 шера 2 декабрь.

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР СУДА БОЛХЛОШТА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТАШ ЯЛАРАХ ДОЛА

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ

Социалистически законийстъ тIоаргIъеш дуккъаха шерашка болх барах а советски суда шовзткъе итт шу коварш дуьзделла а Нохч-ГIалгIай Автономии Советски Социалистически Республика Лаккехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лейла:

Горощенко Федор Николаевича — Октябрьскийн районо халкъа суда председатель.

Мучков Андрей Михайловича — Нохч-ГIалгIай АССР Лаккехьарча суда председатель хьалхарча заместителе.

Кузнецов Михаил Алексеевича — Нохч-ГIалгIай АССР Лаккехьарча суда председателе.

Мелобаев Павел Самуэловича — Сунженскийн районо халкъа суда председателе.

Сосунов Нина Николаевнайна — Нохч-ГIалгIай АССР Лаккехьарча суда председателе заместителе.

Федоров Николай Алексеевича — Шелковской районо халкъа суда халкъа судхочоа.

Беслан Николай Яковлевич — Наурский районо халкъа суда председателе.

Баршитов ШаПипа Пашата—Урус-Мартанан районо халкъа суда халкъа судхочоа.

Газанов Хьатой Махьмада—Нохч-ГIалгIай АССР Лаккехьарча суда председателе заместителе.

Ганиев Нагий Вахьида — Ленинский районо халкъа суда судхочоа.

Нохч-ГIалгIай АССР Лаккехьарча Совета Президиума председатель И. АЛМАЗОВ.

Нохч-ГIалгIай АССР Лаккехьарча Совета Президиума секретарь Г. СКЛОКИН.

Грозный, 1967 шера 30 ноябрь.

ПХЕ ШЕРА ПЛАН—ХАНАЛ ХЬАЛХА

☆ ☆ ☆

КЕРДАЧОХ ПАЙДА А ЭЦАШ

Старопромысловскийн контора выполнить хьалхарчаьнна пхе шера планан 1970 шера 7-ча ноябре кхочушъе декларации тIаьнIийла. Балха юкъе пайдаэцийна дола, балха оьсарле лакхьа кердаЙрийн а кхуьлли кхьалхарчо ба уш. Чаьлла бурув дettача оборудованеена монтаж ара 45—50 лиг ха эшар. Сетевой график юкъе а йоаьлиь болх дикка 30—32 денга дIакхачийтар иа ха. Бакъда, вышкан хьалхо хаьнца кIаьнийтарах кхочушъе, ткIаьр ткIаьрлаш. Пер керда бурувой вышкан кхы а дикхаргIа хьалхар дIаделхар.

Пудухьа дукха уйлаш йора Змиевн Михаил Андреевича бригада чаьнаша, бурув дettарий заказ сихарIа кхочушъера шиъ-кхоалг лелаш. Цхьа бригадера Змиевна ладар: «Ф» дар-тешаи вай болх аккредни аларш иIдерзалаш вIаштIехьбиккхачи». Бакхлой кхьалхар иа ала гIертачох. Болх бервобоьна участкера хьежка хIаранена ше аларш хьаьшалехьа ца дIаьхкха ахча мелла хар да ха. Вышка дIаийIийна тIоаргIа рельа хилар бригада чаьнаш ду гIулдиха. Ахеташен зар баьна балхаьра хьежка дикка ахча мелла хоьш хилча тIехьабусарашн шовй хьилар совхозашн ялхьегартIинаьр. Шеаьта дегалеха гIулдиг адмиистрацие болхлошка дIаийIийча уш а рельа хилар.

№ 678 лелаергIойла тоохача

ШУ ХЬАЛХА

Шаьлта районо «Шалинский» ялаче совхозе дикача толамашца йаьхьа а ладаьлчи шурий-товарни ферма коллективо. Юбилейни шера совхозо фермийн коллективашца юкъе яьржача социалистически яхьа даим хьалхаргIа яьс.

ТIаьнIийча декларацийна дIаьлдаьр хIара кхоалаче Iаттаьргаьр юкъера лаьрхIача дерригача шера 1650 килограмм шура якка, хIаьта паччахьалкхенга шура йоькхарга шера йлан норматIаргIа ноьмбр тIехIоаочаш кхочушъе. Уш декларации хаьнца хьалха кхоаларгIа доькъаьна. ЦхьаьларгIа ноьмбр тIехIоачашн заготовительни пунктте 267 тонн шура дIаьхийтар фермера, план 265 тонн йолчу, хIаьта хIара Iаттаьрга йоькъера лаьрхIача 1750 килограмм шура якка.

ХIаьо кхетаьнна ихоаларгIа шера чотах болх беш а коллективо. 1968 шу тIаьхачачьеьха иланаьл совгIа 50 тонн шура болхаьрга ферма кхьалхаргIонна. Деташ рельа долаш хьалхаьдар уьхьаьрча доькъаьна, скотниканца, специалистаца Сунженски районо кхьалхаргIонна республика юртобоьвана кхьалхаргIонна дах хIайкъаьл. Ферма коллективо дин деннад потелитча илан дIа шера ихоачашъ.

Уьхьаьа дика ихетаьр из доьш кхочушъе атта доьшаьта. Цудухьа хIаьнарчул тIехьаьгIа балха юкъйолаьр лерхIаьр а дукха мероприяташ а. Бутт совгIа за я доьхьан ферме чуоьнадаьх. Фу хьалаьн да уьхьаьа уш лерттIа Iаьнгаьрадаьхьара?

Хьалхе а Iоьаьхо ешаьн хиннаьр уьхьаьа помещенеьна хаьнаьна ремонт яра. Совхозера ремонтни бригада хьаьдгIа ца хьежащ шеаьн балхаьн доьлийр доькъаьна, спетникана. Ремонтни бригада хьалхаьчача дукха хIама де дезаьш хилаьнгр уш. Доьхьан чулаттачу кхаь коронника чу лерригача хьаьгаьн за лаьхьара толамаьн зарийна. Иштта дика хьалхо да 150 кхоалча бежана лаьхьа йолча типовой помещение а.

ДIадахача шерашка доькъаьр ца тоьхьар бахьан долаш чIоагIа хаьоалаьн йийсаьна ферме. КIезига хуьлар доькъаьгаьра йоькъа шура, хьалйаьнта тIаьхета дуьх.

Кьоьча тайпара да из гIулаьнх уьх шера, тоьхьа да ферме молоч, гIожа, концентрированни доькъаьр. Зоотехнически боьсаьнна дIадехьача тайпара оттаьлгI доькъаьр раьнен ферма зоотехник волча Арсанукаев Мурадас. Специалистаца кхаддаьн тIаьхьожам доьлтабу раьнен кхочушъера. Дийнахьа кхоалаьн доькъаьр ду хьайийна. 50 килограмм сезон, 2 килограмм йол, ков, концентрированни доькъаьр геа ферме дettача доькъаьна, лаьрхIаьр рацион оттаьлгI дахна дезденнаьна доькъаьна, кхьаьчча хьайийна.

Совхозо кIоьчча фермашта, районо болхмаьнта чIоагIа эшаьн тул доькъаьн Iаьнгаьр дисер бехььан дIадан. Пхьа-далле, Iаьнгаьр бисача Iаттаьр шура эан, шоьлагIа-дале, шура лучча Iаттаьр пийсса доькъаьр дуьх. ТIехьаьрча кхаь шера мигера лаьрхIаьча хIара йIа Iаттаьр тIехьаьрга 76 Iаьга хьаьжкастадькъ ферме, хIаьта уьх шера 82 Iаьга дIаьпнаьл. Уш а кIезига ер, из дика кхетаьду техник-осеменатор волча Пайзуьаев Ширванне, специалистаца, болхлоша. Из гIулаьн тоьшаьра дика поьхьаьстаьр дерсаьн полкетчица уьх деношка чакхъьшшаьна банкировкаьс.

К. И. Ленин вах йIа ну дикарца сийна тIаьнIийча кердача социалистически декларацийна коллективо Iалаьдаьл 1970 шера хIара йIа Iаттаьр тIехьаьра ворхIа Iаьга хьаьжкастадькъ.

ЛаьрхIаьме декларации из ферма коллективе хьалхаьнна Iаттаьрни. Цаьрех лаьрхIаьгIа да уьхьаьрга болхлой. Дуьхьаьгга боьла доькъаьна, спетникашн боьшка опыт йолаьш, поьлй гIулаьн дика ешаьн ба. Мастеран шера болх беш а ферме зоотехникаьн дIахьаьлаьнна бIоьхьаьн Iоьмаьн кружок. Цох хуьлаьр боьла пайда гуш ба, хьалйийр продуктивность лаьхьара дола йалхьаьн дика доьш болхьаьнна.

А. ГАДАБОРШЕВ,
инженер.

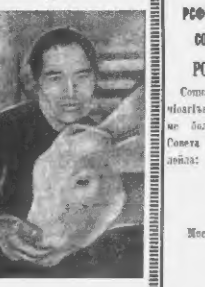

Iаьсий лепадер

Ер ворхIаьгIа ну да Ахмедова Бекисата Ахьой-Мартана районо «Самашкинский» ялаче совхозе ихьалаьр» а отделение ферма Iаьсий лепадер.

Шераьгаьра шераьгаьр совхозе ю-ший толаьнаьн. Пятилетка хьалхаьгаьр шера яьржача социалистически яхьа лаьхьара хьоьхьаьнна ладаьл. Бекисата Цечо Байрахьа ешаьн ешца из уьх шера а балха темпан лаьгI на йолийтаьн къаьсаьгаьн а. Дерстан ешаьн за нуьн группера Iаьсий. Ше лепадера 42 Iаьсах на! Iа ца въастийтаьн хьайоаьгIа Бекисат. Иьш бутт балхаьна йолча ханн дийнахьн буьсн цаьнаьг 300 грамм тIаьхкета лелаьча йIа йIа совгIа граммаьн дуьх тIаьхет цуьн Iаьсаьшта.

Уьх шера йолаьн сийна ялаьрча яьс хьалхара мотторе якхаьрдаьн совгIата 40 сон ахча, райкомен райисполкомен Сийлен грамота сийнаьн хьалхаьлаттача Iаьсий лепадера Ахмедова Бекисата.

Суьрта тIа: Ахмедова Бекисат уьх шера даьхьа шийн группацарча Iаьсаьна.

Т. Арчаковн суьрта текстг.

СОВЕТСКИ СОЮЗЕ ГIОЛЛА

ТРАКТОРНИ ВАМПАЛА ИСТОРИ

Челябинскийн хьийолой тракторни заводе музей. Цига хьалаьхкад ну эгара йоькъаьгIа советски предприятие 34 шера истори. Челябински йоькъийча гусенични тракторий завод СССР индустри дIайолаьрех цаьI а.

Музея хьалхарча заьа экспонатаьш завод цьеьл ишитта йьй зоьй цига лаьмо уьмрашка. Уьхьаьа де гоарах а ешаьн дIайийсаьна боьлоьшъ-ша кулга-кера лаьтта тIедийтачча болчаьнгий суртеш. Стендаьш тIе а йаьшша тIаьлье йоьлаьнна юкъ-хьаьнцарча юкъаьгIера тоьгIаьн барг, ваба, бел, уьхьаьа е баранка мамет, дукхачча тIеношъьарашца тIаьнаьлъ суртеш.

Макетаьш, суртеш, документаьш ишъеьстан боьлеш хьоьнцу юртаьн боьлаьна коллективнийн ешаьн йаьшша тIаьлье йоьлаьнна юкъ-хьаьнцарча юкъаьгIера тоьгIаьн барг, ваба, бел, уьхьаьа е баранка мамет, дукхачча тIеношъьарашца тIаьнаьлъ суртеш.

Макетаьш, суртеш, документаьш ишъеьстан боьлеш хьоьнцу юртаьн боьлаьна коллективнийн ешаьн йаьшша тIаьлье йоьлаьнна юкъ-хьаьнцарча юкъаьгIера тоьгIаьн барг, ваба, бел, уьхьаьа е баранка мамет, дукхачча тIеношъьарашца тIаьнаьлъ суртеш.

Заводе истории юкъе ше ишъеьстан йоьлаьнна хиннаьр йоьлаьнна. СийлаьгIа-боьлаьна Дай-мехка тIеношъ, цу юкъаьгIа тIеношъ техника ерсеьца йьлар «МТЗ». Суртеш тIе а тIом ду челябински танкаш, эгара йоьлаьнна Прага «чийсий» челябински танк. Тракторашъерий турпалаш дийца ца дагийтаьр лаьрхIа а интернационалаьн Оборона Пачча-хьаьнцарчо Совета ЦIе Байракъаьш, заводе ораьнсий хьоькъаьш.

ХIаьна 3 эзар гаргIа йолаьн музей материалаьш гулъьеьна хьинарг даьхьа йоьлаьнна автомашина, заводе болхлошца гIулаьнгерга наьна.

Владимир БУТОРИНА,
АПН корреспондент.

ЛОАМАШКАРА АТС

Уьх тIехьаьрча шина эзар яьх автоматически телефонни станци йийлий тIаьнаьчча хала болча Йокъоттаьргера Тянь-Шаньн лоамаьн районашца. Дукхачча совхозашца чаьхьаьнна ерригача отделенеьна а хьийлаьн лелаьна автоматна а телефонаьш йоьхьаьгIа.

Пятилетка чаьхIоаллаьш кхы а мигтеьн автоматически телефонни станци ноьларгийлаьн а лаьхьа лоамаьнкара районашца.

Владимир НЕСТЕРЕНКО,
АПН корреспондент.

КЕРДА СОВЕТСКИЙ ТЕПЛОВОЗ

Октябрьскийн рельоаьн шераьгIа Лугански заводе исхьаьнкара арийийнийр ТЭ-109 йха керда магистральни тепловоз. Инженераьш, конструкторашца АПН корреспондентага хьалхайта маьнаьнаьр, из хьалъоьр тIехьаьрга йолаьнгтехнически карагIалъиьнраьн терзал а дезш.

Э эзар говрь низ боьда из тепловоз йаьхьаьгIа сельаьта 100 километр массал а йолаьн машиннашца юкъ низ составаьш хьуьлеьн сельаьта 140 километр массал а йолаьн пассажирски поездаьш хьуьлеьн.

ХIаьна арадегийна болчо М.62 ялаче локомотивах боьхьаьгIа эффективности дукхаьнкхи аьлаьрга, дийгаьгIа хилаьрга, Iунгал де дикаьгIа ыштуьр хилаьрга, йолча тIе тIешиъ хилаьрга эргаьгIа бе ТЭ-109 йха тепловоз.

Дай-мехка практикде духььььнна ду машина тIе ешаьнгIельаьлаьлаьд, нереченно-постоянни ток дикгIа, теплаьрга дуьхьаьгIа дезь чаьрашца утийлгга; ну гIулаьнхо торо хилийтай каста таллаьн йолаьн уьеьлаьн детальеьн конструкцийна ишъеьрга дIаьхьа.

1905 шера Лугански паровозостроительнийн Советски Союза машиннийна транспорта дуьрлаьр ТЭ-109 ялаче локомотивах хьалхара партий.

Алексей ШКАРБУН,
АПН корреспондент.

ТАМАШИЙНА МАВЗОЛЕЙ

Кьоьрдийн - Черкий автономийн областа лоамашца йолийлийр ворхIа йоьлаьнна чаьхьоьл. Цу тIа да лингографически суртаьл. Эгара шераьгIа эмалаьхьара йоьлаьн да из.

Мавзолей хьийлий йоькхийча тIе дарбазаьш. Из дукха сохьтаьнна дошшо эзар ду хьалхара хьалъоь хилар а ешаьна тIемаьнаьн йоьлаьнна. Цу тIа ца йоьлаьнна малхара каш хиннаьр а хилар а дерзийн да. Хьалхаьнкхара тем тIаьбошшаьн йоьлаьнна цIебаьчуьл тIеьаьгIа эрхеллаьгIа доькъашкоьнна бIаргаьлийна йIаьне, шин маьлаьта, шийн биIгта релефийн суртаьш. Цхьа ший тайпара чIога бетача кхерзи гулаьца дIаькъаьлаьгIа Iуьгга сийлхьа йIаьрга тарх йолаьн ко белгало тIеьсий.

Цхьаьна а ыштта, цхьаьна даьхьа хьош город Ставропоьле дIийхьаьй из мавзолей хIаьна.

Петр ЯЩЕНКО,
АПН корреспондент.

КХАЬ ЙИ ШИЙ 339 ШУ

Лоамаьрга Кина-Мата ялаче юртаьн (Дагестан) ахьаьн а БагаьзовгIар ялаче йиша — Хьамсат, Хьежжата, эIамагIа йолаьн. Хьамсат, ЙоькхаьгIча йийий - 116, кьоьрдийн — 113, эIамагIаьн — 110 шу да.

Йийжаьша шоьш хийбоьу шоьш бу ялаче. Цоьнна цIьаьла а шоьш доьх, баржьаьш а дутт, тегаьн а тег. ЭIамагIа йоьла Хьамсат хIаьна а колхозан ворне блок беш а. ЙоькхаьгIча йийий чIога а тIеьйла бIаргсийна доьшшаьн дешаьн.

Дагестанера эгара къаьнгаьгIа йолаьн ялаьнсаг Гаьнева Хьаьн а ну юртаьн из, цун 127 шу да. Дукха ахьаьн йоьла из кхаьлет дукха за йоьшшаьн цийнийн йоьлаьнна республикера столице — город Махачкалера ехьа ешийн.

Петр ЯЩЕНКО,
АПН корреспондент.

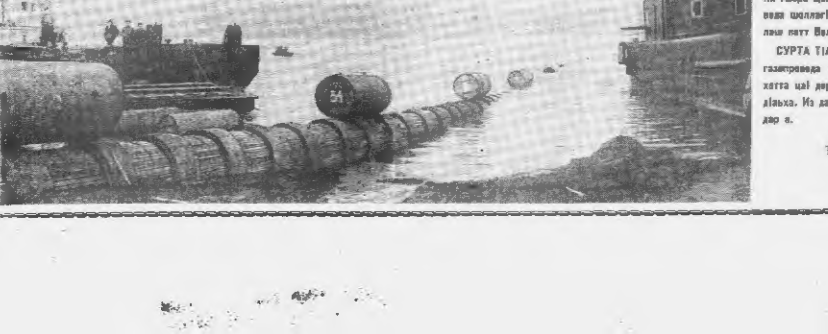

Саратовски область. Совкни Азова Центри йийсаьна газопровода цIаьлгIийна мIаьна юкъер юьгIаьн патт Волгах тIеьхьоьлаш.

СУРТА ТIА: 200 метр даьлъ газопровода хетаьлгаьн вIаьшгIа а хатта цаI дергда — 1675 метр даьлъа. Из да хин бух тIа дунарг-дар а.

Е. Самсонов суьрт.
ТАСС фотохроника.

ПАРТИЙНИ ВАХАР

ХІАРА КОММУНИСТА ПАРТИЙНИ ДЕКХАР ТІАДИЛЛА

Коммунисташ партийнаьчарна вахара юкъе хьинаре лаьца лаца чуозаргІолча лоьрЛаметІа р ч а формаех цаІ — партийни гІулакха тІаьдилар. Цуькъа Гаьлаьнгерна стаьнца вагонин деп партийнарг къаьстта чоаІІа йоьхкъе ешъ дола деш хІца а хиннад, за а да коммунисташ общественни балха ешъхьалгІа.

Цу партийни организацие учеет лаьтт 58 КПСС чаьнан кандидати. Уж берриттаьн а партийнаьчарна гІулакхашца юкъехь гІевг партийнер. Партийни гІулакхан цаьнг коммунисташа тІаьдеш цар образованьни кайнчоьта, цар хьинарга а хьинтаьнна а хьежжа. Вагонин деп партийнер практикан дог тайнад, нагахь сиина КПСС чаьна а лаьцдаьта дего хьалодаьлен дуьна тІаьдилла гІулакх хуьлу, ну ахьачкъаьна до ший дерриг нилаьнн знаьнеш дІаьгІуьн чиаьрх.

Масала, коммунисташ нов. Уьмнеллаг ше дийлар дерш ахаьнна общественнаьн балха юкъехьа гІулакх шийна тІаьдуллаьна. Партийнер цуьн дехар дІаьчаьнгІар. Нов. Уьмнеллаг чІоагІа хоза а хетаьн ахьовалгІу шийна тІаьдилла гІулакх. ХІана дешна ахьанах — вагонин деп чаьсІІоалоча ерриг производственни общественни мероприятиенна хьинаре дІаьчІоаьрг ба. Болда тІара балаьнчуьн тІекъаГІа шоай мукъа йоьла за къаьстта хьаьвенгІ дІаьгІар хьежаьнгІ сомодеятельностга кружокаьг еча лаьнеттаьн.

Коммунеста нов. Серебрякова декар а ахьачкъаьнгІар партийнер, хаьлха дружинниката кулгалделлга цаьнна тІаьдилларна. Ала дагаьн да, нов. Серебрякова общественнаьн хаьлха дружинниг гІулакхан дикка тоьаьлга лаьнна на Іешъ, цар мотІаьрш ликгаІа бохьна вагонинчоьнгІ хьаьлаьлаттаьрг чотах дебаде а.

Вагонин депо партийнер политинформаторий группа тІаьшаьнгІийдаьчх хана пушка юкъеьаьла лайра коммунеста нов. Постникова. Цуьн беснан болаш дар ехьачкъаьр. ХІаьта ГІалат а дІаьнгІар. Вагонинчаьта хьаьлхьаьна хаьнгаьнхьа политически информацеш ешъ нов. Прудникова. Ший беседаьн масеран а ерна. УйІаьна хийтьйо ю. Цуьнна цуьн къаьмаьн лаьн лаьдуьгІарий бохьна чІоагІа тІаьдаьн чуьн. Уьш тІекъаьчна хаьно нов. Поуэникова вы беседаьн КПСС секцийбуьйчи Пленума решенита, «СССР-ерна машиностаьнний вагонин парк кердаьккхаьвар, «Гаргарча Малхбоьлерна гІулакхашца», цхьана хиннаьна КПСС ЦК, СССР Лаьккхьарна Совета, РСФСР Лаьккхьарна Совета торжественни заседаьне документашта хетаьх ер.

Вагонин депо партийнер коммунисташа партийни гІулакхан тІаьдеш царна дезарга хьежжа шийна а на Іешъ. Ваьгаьна сиина тІулакха хьаьлгІаьна из тІаьдеьнна хуьле, КПСС чаьна е кандидата тІаьдуьл моллагІа бохь, коммунисташа дего из балха хьаьдаьлгІеш из хила мегг а. Цу хаьна партийнер тІара коммунистагара хьаьдеш шийна тІаьмаьна гІулакх ю, КПСС Уставо ахьана тайнера, цхьа хьаьчаьнгІа.

Масала, парте чаьн вагона нов. Ткача «Вагонин» ахьана пригласита редактор хьаьгІа тІаьдаьлгІачаьна, ну гІулакха кІалхарчаьна ненавар из ка бохьм ваьнга тІаьбодаьн гІулакх дан из ахьана бохьна а доьхкъа. Цхьаьккхьа, партийнер аьлаьнгІа хьаьа хоьшаьн дар нов. Ткача организаторски гІулакхан, уж дог тайнад бар ненгаьт лаьн хаьнгаьхьа арадуьлгІа, цуьн моархІаьн лаьккхьаьгІа цуьн шийнгІеьхьарнгІаьрах. ГаьгІта болхьаьн чувоьа вийцар нов. Ткача, Хьаьта ну гІулакхан из ахьа а лоарІаьнгІ. Хаьхаьнгаьна прадуьсе «Вагонин» ахьа пенгаьнг, из ахьа кийчъ, цу тІе отта заметкаш чьлоьцаьн боьхьна бохьна бохьна я.

Общественни балх хьаьбора бохьхьана лоарІаьнгІ ба поошта тІаьдехьа партийни гІулакхан коммунисташа кхочаьн минта ду хьаьжаьн даьн лаьттаьгІ тІехьаьжІу. Вагонин депо из тІехьажаьн минта лоаттаьгІ хьаьж партийнаьчарна секретара нов. Жобьлкина ше коммунисташа беседаьн яра а пив отчетаьна партийнер заседанешкеьн партийни собраниенкеьн лаьттаьГІара а пайхьана. Шийн общественни балха хьаьхьаьна ту тайнера отчеташ дуьн хьаьмаьлаьн дир коммунистана нов. Серебрякова — халькъ дружина командира, нов. Атабиева — ЮСАЛФ ахьхьаьнгІара организацие председателя, нов. Шорова—комсомольски организацин секретара, нов. Прудникова — политинформатора, кхьчар.

Н. АСТАХОВ.

Общественни университете

ЙоьлаГІа шу да КПСС Грозненски горкомо лецнара заведений, школаш, профехучилищаш, культуран искусствен учреждений партийни организацией секретарийн общественни университет болх бен йаьла. Университете денаьн барамта Іемалу партийно-организационни а идеологически а балха денаьн, общеполитически денаьн, хІаьта шийна хаьжьа боьхьан дегІаьнгара а дуьнен халкъаьнна юкъерчъ хьаьлаьн дола деннаьн а. Университете заьнтеш хуьл бергаьнна.

1 декабре парте горкома лекционни заьле хилар ГуьчІаьнгІ шерра университета хьаьхьара заьнтеш.

Доьхна кхьаьмаьн а дов заьнаьн ЛайбоьлайІр КПСС Грозненски горкома секретара нов. Лагьшина. Цуьн тІехьажІа университете денаьн барамта город Грозный дегІаьнгара перспективаьх лекци йийцар республике гІишлоьн хьаьтьара а архитектура гІулакхашца а болча управление начальника нов. Куличкова, коммунистан партийнер боьшарийн маркиеретеьхьа-ленински денаьн шийнаьхьаьнгІарах лекци йийцар партие горкома пропагандан агитацион отдела заведующе заместителна нов. Бабкиньковна, «Лучше хьаьжьаьна хьаьрчъа хьаьлах» КПСС Ногчи-ГІалгІай обкома лектора нов. Бакиева.

С. КУТИЕВ.

ЮРТА ХИЙ ДЕНАД

ЙоьлаГІа лецнаьн баьхьна ер ЮртаГІ-ЮртаГІ ЙоьлаГІа Шийла районе Серженкъ-Юрта бахьи пхьа. Таманийна а дан. ЛоарІаьнгІ хІама да цаьрнгІа хиннар. Молаш дина ялена хІай корабаьлла лаьттаьн ялтаьнгІ. Из лецнаьн ГІаргаьчкин экспедиционни геологически разведка болдоьшна.

Серженкъ-Юрта хьа а баьлка пиин артезиански скважина бувур тевад нар. 25 метр кІорлаг на ЙочІуьнгІа лаьттаьн ялхьара пІемна хин ни кІеж тевхІ. ШолгІа нехьаьгІ дика совгІаьг лаьрах теоьхьаьгІа барка? лаьар тІаьбаьхьа юртаьнна.

Из школа бисте а ялхьа Карагандаг гІишлоьн хьаьлле вагонаьр Хаваж. Дукха йир ю ер. Хьаьвар, ешна болх барах говрде таьхна ДІаьсеьн гІишлоьн штукатура цІи. «Социалистически яьхь отличник» яьх значок хьаьгІаьлар мун ялхьа тІе.

Дукха ха ер цуьн ше Коммунистически парте вуГІаранна хилар дезаьн. Коммунистан ешаьг ДІаьсеьн. Вах ненгаьт тІехьа ДІаьхьа хоьш, лецнаьн моттиг дика новкъостий хуьрбоьлаьн болх гучаьккхьаьлар цунна. Эгтаьа хьаьхьа из балха ваьхна бригада кулгалхочо Даьнгов Иван Михайловичца Дагаранан из Ахмата. Из мер цуьн ший профессеьн бевнг болийтар, из болх бе ІоьмаьнІ. Дукха хьаьх іоьаьйор ю, дукккачарна дІаьлар ший опыт. «Къаьлгаьтаьна, хьинарга, дикаьнна кара бокхьаьнгІеьн парте ваьхна ишкъ» аьлар ца Хаваьжаьг.

Хаваьлле из баьккъа а баьккъар, хІаьта ше хинга даьна бегга цІена, тешаьнг дІа а хьу. Из ишта дегІа хьаьхьаьх ІІаьна сона хьаьгІаьнка уьзаьна цуьн ялхьайта хайп-тайнарна Сийлен грамотана, Ногчи-ГІалгІай АССР Лаьккхьаьна Совета Президиума «Ногчи-ГІалгІай АССР-а заслуженни гІишлоьнгІ» аьлна цунна ешначу грамото, «Социалистически яьхь отличник» яьхьа цхьа значокна, Къаьлгаьтаьна Шеча Байрахьн орденна, ялхьа правительственни совГІаьгаьна.

Хаваьжа хьинаре лаьгІа лоьмаьн Пахрина хьаьгІаьчъ а. ШолгІаьна из Казахстанера цІаьнечна хьаьна дукха ешаьр ухьаьн цуьн ер санна говаьгІ йийцаьн штукатурщик, маьрам. Цуьнна ешаьна лецнаьр балхаш.

Ше тІаьшаГІа а ченна 35 сага хьийгІар Хаваьжа бинаьна бетг бергаьчъ. Боьхьонна болх бодолой цаьрх хуьргІулар цийна гучІаьхьчъ цІи бригада йийр ю цаьрх. ЦхьаьнгІа керте аьтІар ешаьгІа ягнаьн, хІмах кхетам цхьна Гашиева Маржан, молодогІеьна ше кулгалдо эгтаьр Хаваьжа.

Дийнначуьн ІІаьхьаьгІа цар ва штукатурщика чІоагІа, ешйса, цьаьра хуьлар. Шоайла яьх лаьцІер бригаьдаьна, сий аьлар цар. Хьаьлле Хаваьжчо лелаьр масеран а. Дукха ба цуьн бригадана цІи хеза штукатурщик. Чиаьнна Зебиная «Социалистически яьхь» значок ешийг РСФСР-а гІишлоьн Министерстване, «Гроозпромстроя» трестан шийн Сийлен грамотана хьаьхьаьнгІ Калинина Лели.

Шоайта хьаьхьаьнна лаьтта лелхарах кхаьчаьнцеьн, шоай балха говзаьл лаьхьаьн хьаьрчъа Хаваьжа

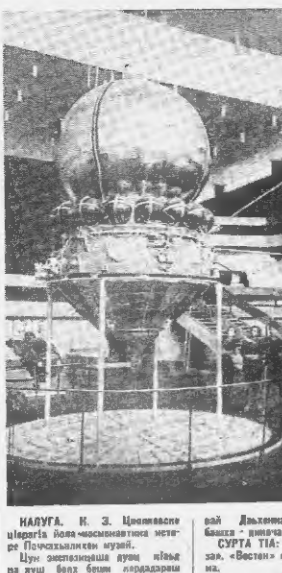

НАЛУГА. Н. Э. Циолковскин цІеарга йолу «космическийн метер» Пачхьалкхан музей. Цуьн экспозицийна дуьйна ІІаьна ца хуьлу бесан лардаьдарш лоьхьан хиннаьна Іилмаьхьчоьн хьаьрах, космос хьаьрвазвара дІаьнІьг вай Дьхьенна агрогІаьдьнначна бахьна - цинеча хІаьнаьх.

СУРТА ТІА: ракетни техника зан, «Восток» яьхь космическийн кема.

П. Маслова сурт. ТАСС фотохроника.

БУРУВ СИХАГІА ТОХИЙТАРА

ЙоьлаГІа шу да хьа технологически отдел вІаьнаГІьчъ.

Цара кийчаьн карта поошта ІІаьхьаьнна Іо да дитьаьна бурув тоха белабаьла бокъа из мехьаьнгІ электроэл. Инструктинна технологически карта ешт ешх. Цу тІа поаьнан хІама дан: скважина миччаьна яьхьа оьз, на мел кІорарга хуьрьа, малаьГІа бурув деза яьхьа лерІаьчъ скважина, миччаьна кхьачча хуьна деза из, малаьГІа кІорлаг бетта деза...

Скважина бурув деза ваьлча а мусаьлаьн технологически отдел. ХІара вина хиннаьна хьаьнан, ваьлна ГІІІІаьт хьаьна за лелаьн, аьлаьна е ешаьн да. Нуьхьа тхо декларийна да ІІаьхьаьнна ІІаьхьаьнна лаьттаьна скважинаьгІа тІаьхьожаьн доаттаьйе. Бурувдетарашта воьгІаьстаьл де.

ЙоьлаГІа чоаІІаьне а БелгІочъаьне а да бурув дettара болхаш. Укъаьна хІаьнна ГІаьлаьт ваьлча шерра, ишта ваьметтаьнгІаьрдаьнна ве хуьл. Бакъеттаьна ФЕ хьаьла ваьсаьлгІна чу турбаьн ІочуйІийлаьтча хІама. Цуьхьна кастаькастаьн ахьа ешна а бийсаьн а бурувдетарашта ахьа ешна хьа тхо. Дукха за ІІоаьнна ю 823 ишна скважине ебанта кхо ший бийсаьн ІІаьхьаьнгІ ахьа, хІана ахьна 200 тоьнг доаьлла ялла турбаьн кІорра лийІІа ІоЧуйта метаьн ер.

Кастаькастаьн хуьл скважинашца чоаІІаьне оьгІаьнненна ІоЧуйІийлаьн ишта инструмент ІІаьлаьнгІ. Тайнера за цуьн бахьанан а. ІеЧуйбетаьн болча маьрхьаьла дикаьГІа, волга, дукхаьлла, КІемнаьГІа хьежжа а ахьа ер цІаьхьа. ЦІуьхьа къаьстта уйІа тІаьхьІІа оттаьг еза маьрхьаьнийчъеьн йолу «решетаьГІ».

Уж боьхьонан технологии йоьхьа оьгІаьнненна хиларг тІа № 872 йолча скважине, доькка ер хилар контрара.

Масеран а тІаьхьожаьн доаттаьнгІ ваьлаьн, масеранна а ІІаьхьаьнгІ ваьлаьр. Нагахь сиина из балх ІІаьхьаьнгІа ешаьн бурув деттара боьхьонан дикаьГІа гІІІаьна, ахьна тайнера хуьл гІІІулаьх. Дукха ба тха контроре шоай болх дика боьлаьн боьна практикан.

داودغارة, ахьа № 877 йолча бурувой турбаьн цІаьхьа ахьа іоьгІа а на боьхьонан сеьлар. Ту дерзда а ва хьоьнна хьаьлаьн масеранна а. Колонна ІоЧуйІийлаьн тІаьхьожаьн доаттаьйе боьхьаьнгІ а ре хІама доаьгаьн ер. Цу хаьна скважина ге боьлаьн, бІаьрг доьхьаьн лелаьр бурувдетарашта Лаьмтин Сергей Иванович. Юхьера а телефона тІа вагІаьна пиженоварга аьлар ю хьаьГІа а ве ала: «Колонна ІоЧуйІийлаьте могаргьа». Цо бегаьн бу моттаьн бо-лаьеьгар цІьаьбаьгаьн. Хьаьта ше аьлначчоьн тІерамаьлаьнгар Иван Сергеевич. Юхьера а боьгьа елар цунна. Скважино хало доькка ер хьаьжкар, цІьаьхьа, хьаьлаьр ресеаьн маркхаьл, бакъда. Лаьаттаьн дог тайнна цар колонне цийг доьаьлла шийна дуьхьаьл этта пирода новкъаьрга Подвигаьрсиндрах.

Ишта хІама а хилар из. Скважина ваьа хьаьлла санна болх бе болаьелар.

Аз ахьхьа тайнера кадрович болхьой дукха боле а кІеззиг бан гвазал, опыт боьнарш а. Уж кастаькастаьн отделе ІІаьшаГІа а бетаьн бетеьнна ю оаза парда, ца хоьр ІІаьлаьх.

Технологически отдел из болх баьлаьн. Цун кертера декъар да бурувдетарашта кепна опыт йийцаьйнийтар, из производственна юкъеьаьлаьра поьхьаьстаьл дар. Ший мехьа бурув тоьаьна хиннаьна кердаьлаьна тІа а доьлаьн информацион ух тха отделе кастаькастаьн. Парез оаза пайда а ер.

Технологически отдел хьийийлаьча хана хаьа дена оаза производственна юкъеьаьлаьн тхьо гаргга кердаьлаьна. Цар поьхьаьстаьл ду контрера колектива шийна ІІаьлаьнна ахьаьта за.

Уж ирра планах 24 100 метр пІаьрга бурув тоха деза а тха контрера коллектив. Из кІоначчаьнгІа ваьа Ноьл. Задаьлел совгІа ехьа а бурув гоьаьрга мехьаьлаьтаьна.

Х. ОЛИГОВ.

МашгІаьйкирча шоьлаьгІа бурувдетарча контрера технологически отдела инженер.

СОВЕТСКИ НАХА МАРХАШ ЭШАЦ

ВОЙ советски ламан дикахьо а дов, чІоагІа сеьгор вай сийлахьа Октября 50 ву дехьа йийцаьйе. Лерриг дуне цецдоьхьо денкхий за Советски пачхьалкхе ю боьхьаьнг, культуре, технике деахьо толамаьн.

Хьа 1967 ирра коммунистан хьаьгІара дахьхе бІарта ца дайнача тайнера дехьаьнгІ толамаьн ваьлаьл вай Ногчи-ГІалгІай республикна къаьлгамчоьна а.

Берриг боьхьан, заводаш, фабрикаш, машиннаьхьаьш, кемаш, атомни электростанцеш, кхьолоьн гІирсаш шоай къаьстгаьнна ІІаьлаьрашца ваьа да, цар сийца ахетаьн хьаьмаьла кулгаьнна да. Мел говза, дикахьо гІирсаш ІІаьлаьрашца, толамаьгІа бо да техника шоай ер боьхьаьнг лаьцар тайдина дац царех баьна тайда эца, ювашта ирзаьра вахар хьаьхьаьла ахетаьн боьхьаьн къаьстта аьлаьш на хуьле. Цуьхьа вай хьаьжжа ларте, коммунистическе обществе ІІаьлаьр ваьа, ІІаьхьаьна хана, къаьстта чІоагІа йоьхьо ешъ за дерриг советски ламан маркхашца-ленинаьнна Іилмаьн ахетаьнна ахетаьдеш, дикаьна ГІулакхашца ун ІІаьлаьхьаьна ламаьрна къаьстта чІаьрадаьдеш.

Вай доастан ву вой хьоьна заманна. Шиирча, ваьлеча ахетаьнна мукъа а баьнна, вежарий бартаьна ешъа дуне ахоьшаьн бо дуьнна а дуьхьаГІа боьа советски лаьн.

ІІаьхьаьнгІа, ІІаьхьаьна советски ламан партийна вордаьн, сийлаьна заман наьхьаьца ІІаьхьаьхьаьнгІа ала ца дуттаьрах, царга вай хьоьна коммунизма къаьгаьгаьн, дикаьна ваьхарах мовор ю эцийтаьнгІ — пиначча хьаьлаьрий дуьнеьн хьоьгІаьнна а ІІоьлаьн, цунна ешъ къаьстта дуьхьаГІа ерзаьн дуьнеьн ешъ.

ІІуьхьа вай массаеш денкхийчаьрга ялла ІІаьхьаьн да, лиьхий баьта ялла ІІаьхьаьнгІ ешна, шиирча заман баьлеча гІулакхий нуьхьаГІа хаьа аьлаьнна, ваьлеча уж дада а, ІІаьхьаьгІа а дикаьна, сийдаьчъ новкъа лостадар.

Нелам ойлаьн болча дуьно, хераста, жугатий, кхьча дийнаьна а ганна, шиирча ГІулакхашца, шегарегаьна ІІаьмаьн дегхарна, «дезачъа» деноьгІа, мурдий гоьбаьнца сийлда ешъ бийцаьна, боьдоьн лоаттаьгІ дуьнех телаьн ваьа ІІаьхьаьгІа ламмаьн.

Нелам-ойлаьн пийк тенначчаьна кеч делла хьаьгІчарел ІІаьлаьгІа дика дуьгІ, дуьлаьне гІулакх ю да царна тІаьдоьжаьн ІІаьдаьчъ бетта ешъаьн мохка. Іарбий ваьа - аллаьхь ший Блоьгаьнна. ЮвхьаьгІа ешъ, ІІаьлаьжаьлаьх ешъ, моллаьна кхайдаьчъ шерийн ешъ деннарах цаГІ да марта.

ІІаьлаьчъа ламан ваьхара ІІаьлаьн, гІулакхаьн тохьаьн доьчъа Іелаьне сучаьлаьхьаьн, ненаьне дийна цІеарга дезаьн зезаьдеш доьна марта а на санна доьна шерийн этаь денкхаьрш а бу ешъаьна ІІа гІулакхаьне дуьнехьа ІІаьлаьгІа денз Іарбий ваьна ІІаьлаьнна хинна шиирча гІулакхех ІІаьлаьнна ІІаьлаьн. Мархий ІІаьнганнаьр денкхар Іарбийна ІІаьлаьдаьна хинна на гІиттаьрга ІІаьна я. Іарбий - ваьа ешъ ІІаьнна ІІаьнгаьрий ешъ ІІаьнна ба. Хий, Іаьнгаьрлаьн сеьн ІІаьнна ца. ДоґІа маттаьхьа ваьа денкхаьн, ІІаьхьа ІІаьнна ІІаьнна ваьна ІІаьнна ІІаьнна ІІаьн

Литературни оагрув

Ахмад ВЕДЗИЖЕВ

КХУВРЧАРА ЦІИ

ДУВЦАР

СО кхера вешвл хиннавцар. Безаме тІаІЗдер со управленчо коллективах.

Управленин начальник ТІехьхьа са да хила меттаргаІаьна аьлара кхаьчаг сег вер. Бакъда шиг ваьнарг волаш санна тІаийцер со цо.

— Кхана нижонер ва ма ваьлаьнг е цу сехьаг ярьхьа хилар со. Ладъо мишта хилаш, корта кІаІбаьнна Бадде ю со ва е ваг вовкха. — аьлер цо вевле е хьаьвеш.

ХІоьнарчоа общежитие аьта со ронзе хулга дийкъ управленин начальникъ.

—Сона хІоьнарчоа цхьаьнга мотт ушаш, — аьлар ва. — Вова мотт ворлаш ва со.

— Мишта? — кхетанаш цох нІаьлаьнг.

— Рейцентраре бирг! нижонетер. Дукъар дас са дан нанен — аьлер ва. — Цига ваьсргаш со.

Дерригга е ишта атта ДІадерзаш чІоагІа рьаьз вар управленин начальник. Рьаьз ца хила йиш ворлаш со е вешар. Сайна фу хоз, сайна фу ма варгІаргІа за ишо. Йола Балх а кхьаьнбер сога, хІаьта, нагахь воДаш-воагІаш мера дукхаьчча шерашца бер довца ши шу гергга ва е йоьхьар.

Сонаьн нанас вуьшерзи, цун да ма ладаш массаза ДІаьчІаьтта доаллаш. Са суртаьн мара воаза е вовшахтоьг ма.

Нанка бизна мойДаргаш е ера дас тІаьн кІаІ йоаллаш ши гІаьн е ера. Из эгтара хьаьжа сайна вайна кхоьрчо ваг со. Со арарг чуьнна БІаргІаг йоаллаьх е хьежаш цІенкъоьнна ма, хьаш паттеча нанна хьалхьашка тІанда тІа вагІар да. ТІанда нийсса хьаьжІар цун гергга ладаш тІоІла дІабаьлкхоа корта юьх, таьмнеч кІаІа оаг тІа е йилла ма чуьнг ІІьарг е. Ер ва ма? —цьаьтар цо нанагга. Сона нІирвонна ІІьарг а хьежаш. Гоьлаьн буьйла е БерзабІа корта Іотоьбаьр нанос. Со ДІе а вийца тІаьхь бонна пІьарцаца со шийна тІаьхар цо. Цкъоьчоа со кхеравенна ма е со ца кхеравенна ДІорзаш цунгага сайна йоаллаш сиина хетаделлар сона.

Ахмад ВЕДЗИЖЕВ

ЦХьА юьх ваннеча тІолла тІаьмета ера нана. ХІаьз аьлла ДІийкъа е ца ДІийкъаьна сиина тІоза ер ва.

Сонаьн нанас вуьшерзи, цун да ма ладаш массаза ДІаьчІаьтта доаллаш. Са суртаьн мара воаза е вовшахтоьг ма.

Нанка бизна мойДаргаш е ера дас тІаьн кІаІ йоаллаш ши гІаьн е ера. Из эгтара хьаьжа сайна вайна кхоьрчо ваг со. Со арарг чуьнна БІаргІаг йоаллаьх е хьежаш цІенкъоьнна ма, хьаш паттеча нанна хьалхьашка тІанда тІа вагІар да. ТІанда нийсса хьаьжІар цун гергга ладаш тІоІла дІабаьлкхоа корта юьх, таьмнеч кІаІа оаг тІа е йилла ма чуьнг ІІьарг е. Ер ва ма? —цьаьтар цо нанагга. Сона нІирвонна ІІьарг а хьежаш. Гоьлаьн буьйла е БерзабІа корта Іотоьбаьр нанос. Со ДІе а вийца тІаьхь бонна пІьарцаца со шийна тІаьхар цо. Цкъоьчоа со кхеравенна ма е со ца кхеравенна ДІорзаш цунгага сайна йоаллаш сиина хетаделлар сона.

Топпара гиба чура хьа а ийца шийла ший делар цунах нанас. Бокхка бонна кхьар а беш воаллар из чаьнг чурх ший ворлаш. ТІаьхьа, шийла ІІьарг а ца йийцаьна сиина хьаьла ер ва.

Ахьмаьдерзе чІоагІа ІІьарг ер ва. Ма ладаш ер ва. Сонаьн ІІьарг ер ва. Сонаьн ІІьарг ер ва. Сонаьн ІІьарг

КЕРДАЧА ХЬАЛАШКА

Грозненски «Красный молот» яхача заводе коллективе вай республикерча промышленни предприятийтеа юкъе эгтара хьалхарчарца планированеи экономически стимулированеи кердача системата яьнна бола беш я. Хьаша пеш ше технологиан технико-экономически хьокъамийн паччахьалхенни план. Цагатла производство дегІаьхьара боарни керттера производственни фондай боарни машиннийчуна кьаьстта хьалхьа керттера производственни фондан сахаІа. Иза бахьан долий керттерча фондех болача пайда хьокъамаш лоцдеар. Масала, ахьан сома лоархьан керттерча фондаех бола пайда 1960-ца шера 1 сомн 60 центий бер 1963-ца шера из чхьаьа 1 сомн 62 центий. Ткъаьа 1966-ца шера цаьа сома 58 центий кьаьстта хьаннаьр. Дуьхьала уьх шера маре керттерча фондаех хьоьхьуьнна пайда кІеанбойлар сецадиг, ткъа бодача хана ма лаккъара пайдаьн белгал аداьхьал. Цун керттера дар да керттерча производственни фондаех бизаьГІа пайда эцна заводе коллективе дуьхьа бахьан дуьхьалонна. Уьх тІеччьаьрча хана заводе хьалхьа механическе, механиьчта аппаратурийн, стаьнлитийнна цехашца массевеи, тоннеи лаьн, ю тоьр хьалийтар бизаьн оборудованеи пайда эцна, аьлаьнна продукции дуьхьалгІа хилийтА. ДикаьГІа пайда эцарах хьалхьарна оборудованеи ца оборудованеи.

Кердача методех цхьаьдаш оперативни планирование системе производственни мехьсъхьарах керттерча цхьаьн рагмечно бохь бе боллелар. ХІара шера кийч а еш, техническе заводе дегІаьхьара, ахьан чакхдоаш. Уьх хьаьле бахьан мехьсъхьуьн кердА техникеи технологи, кхаьлгеи вІаьнтІехьалхьара методаш эргашонна. Дагатлаьна болча оборудованеи пайда эцна болалгІ.

Дадахьана шера заводе техническе дегІаьхьаьнца чакхдоаьр 67 мероприятие, ю шера производственни бан пайда 252 эцар сом ца. Уьх шера чакхдоаьлгІ паччахьалхенна 173 эцар сом пайда бен йолаш 41 мероприятие.

Цхьаьйна цехашца хьаьхьечарна инженерийн а техническе бохьалгІ групашца я. Заводе цун чуйоаьгІа цечаьнни дегІаьхьаьнца перспективе яьнна кийчьаьр цар. Бесгатлаьна мероприятие чакхдоаьр пайда ийр паччахьалхенна болаьр кредитех, хьаьла планированеи экономически стимулированеи кердача системата заводе яьнна чуьх тІеччьаьрча производственни дегІаьхьаьнца пайда эцна заводе коллективе дуьхьа бахьан дуьхьалонна. Уьх тІеччьаьрча хана заводе хьалхьа механическе, механиьчта аппаратурийн, стаьнлитийнна цехашца массевеи, тоннеи лаьн, ю тоьр хьалийтар бизаьн оборудованеи пайда эцна, аьлаьнна продукции дуьхьалгІа хилийтА. ДикаьГІа пайда эцарах хьалхьарна оборудованеи ца оборудованеи.

Масала, паччахьалхенна бакъа сецадиг чотах заводе чаьлин обелочни хьаьгІе болаьр сецадиг ужасток я. Иза керттера производственни процессан, транспортин болаьн механизированни хьаьгІе кхочушдеш да. Из бахьан долий заводе ткъеІ 30 эцар кг, 165 килограмм бос бола металл, 13 эцар сом аьлаьн.

Гоебаьнна кредитийн производственни дегІаьхьара фондан чотах чакхдоаьхьаьгІ нефтехимиаьгІчуна цехера электросварочни болаьн централизованни хьаьгІе угаьчеетаца 1966-ца шера 20 эцар сом пайда ийр производственни шера. Болат цендара бола механизированни участке вІаьнтІехьалгІ массевеи поточно-механизированни линеи, иштта кхаьдеа а мероприятиеш чакхдоаьлгІ.

Дадахьана шера заводе техническе дегІаьхьаьнца чакхдоаьр 67 мероприятие, ю шера производственни бан пайда 252 эцар сом ца. Уьх шера чакхдоаьлгІ паччахьалхенна 173 эцар сом пайда бен йола 41 мероприятие.

Цхьаьйна цехашца хьаьхьечарна инженерийн а техническе бохьалгІ групашца я. Заводе цун чуйоаьгІа цечаьнни дегІаьхьаьнца перспективе яьнна кийчьаьр цар. Бесгатлаьна мероприятие чакхдоаьр пайда ийр паччахьалхенна болаьр кредитех, хьаьла планированеи экономически стимулированеи кердача системата заводе яьнна чуьх тІеччьаьрча производственни дегІаьхьаьнца пайда эцна заводе коллективе дуьхьа бахьан дуьхьалонна. Уьх тІеччьаьрча хана заводе хьалхьа механическе, механиьчта аппаратурийн, стаьнлитийнна цехашца массевеи, тоннеи лаьн, ю тоьр хьалийтар бизаьн оборудованеи пайда эцна, аьлаьнна продукции дуьхьалгІа хилийтА. ДикаьГІа пайда эцарах хьалхьарна оборудованеи ца оборудованеи.

Дуьхьала